

Tre nye institutter

11 institutter er nu blevet til 3

1. august 2002 forsvandt 11 humanistiske institutter fra brevpapiret, mens navnetrækket på tre nye tonede frem. Og under de synlige, formelle tegn bliver der arbejdet på at få ændret arbejdsformerne i de nye rammer.

De tre nye storinstitutter har alle konstitueret sig med en midlertidig ledelse inden der bliver afholdt valg i november måned til institutbestyrelsen og til institutlederposten.

Fakultetsrådet bliver også påvirket af ændringerne. De seks lærere er hver især valgt som repræsentant for en gruppe fag, men fusionerne betyder at to af lærerne nu kommer fra samme institut. Derfor vil der også være nyvalg til lærerpladserne i rådet til november.

Efteråret vil på mange måder være en overgang: Skilte vil blive skiftet og hjemmesiderne revideret, ligesom mange data i universitetets systemer skal tilpasses den ny struktur.

Ny kultur

Et langt større arbejde er det dog at få ændret menneskenes organisation. Andetsteds i avisen kan man læse om både det fusionsseminar som de ansatte på Historie & Områdestudier har holdt, og om sekretærerne på Æstetiske Fags projekt med at fordele arbejdsopgaverne efter en helt ny opskrift.

På Æstetiske Fag havde man ønsket at dekan og rektor underskrev en erklæring om at respektere den form for afdelingsstruktur som man ønsker på instituttet,

men den ville stride mod universitetets statut. I stedet fik instituttet en politisk hensigtserklæring om accept af afdelingsopdelingen.

Afdelinger har ikke nogen formel status i forhold til hverken universitetslov eller universitetets statut.

Flere fusioner

Det ny Institut for Romansk og Oldtids- og Middelalderforskning er næppe en permanent konstruktion. Sammen med Germansk ønsker de to tidligere institutter at indgå i et fælles sprog-institut. Engelsk sidder også med ved forhandlingsbordet i den kommende tid. Engelsk har dog hidtil mest hældt til at der skulle oprettes to sprog-institutter; et for romanske og et for germanske sprog.

Filosofi og Idehistorie har accepteret at gå sammen i *Institut for Filosofi og Idehistorie* pr. 1. februar 2004, ligesom Nordisk og Jysk vil fusionere.

Både Lingvistik og Klassisk Arkæologi ligger i forhandlinger om en sammenslutning med de to andre arkæologifag på Moesgård og Etnografi i et *Institut for Arkæologi og Etnografi*. Det bliver i givet fald fakultetets mest spredte institut med seks km mellem fagene, og det problem vil ikke blive løst foreløbig pga. pladsmangel på Moesgård. Til gengæld får Moesgård-institutterne et navn der er mindre end halvt så langt som det nuværende.

Institut for Informations- og Medievidenskab indgår i forvejen i samarbejdet IT-Byen Katrinebjerg.

Endelig er det ikke afklaret hvor Center for Semiotik skal placeres.

De Tre Store

Institut for Historie og Områdestudier

En fusion af Historie, Østasiatisk, Slavisk, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning og Afdeling for Indisk.

Historikerne bor i den gule Hovedbygning, de øvrige fag i Nobelparken.

Fungerende institutleder er Anders Bøgh.

Institut for Æstetiske Fag

En fusion af de fem fag på Langelandsgades Kaserne: Litteraturhistorie, Musikvidenskab, Æstetik & Kultur, Kunsthistorie og Dramaturgi.

Fungerende institutleder er Svend Erik Larsen.

Institut for Romansk og Oldtids- og Middelalderforskning

En fusion mellem Romansk og Oldtid & Middelalder. Modsat de to øvrige institutter forventes denne fusion ikke at udgøre den færdige fusion.

Romanisterne bor i Nobelparken, mens Oldtid & Middelalder hører til i Hovedbygningen.

Fungerende institutleder er Henning Nølke.

slam

Nye institutnavne

Giv de nye institutter numre

Af lektor Hans Carl Finsen, *Germansk*

Dannelsen af storinstitutter på Det Humanistiske Fakultet har udløst en debat om navngivningen. I den forbindelse aftegner der sig tre problemer:

- Flere institutter søger identitet gennem samme betegnelse, jf. debatten omkring ordet 'kultur'
- De fusionerende enheder har en inte-

resse i at synliggøre sig gennem navnet, hvad der kan føre til ikke just kommunikationsvenlige kompositnavne

- Fremtidssikring: hvis de involverede enheder figurerer i storinstitutets navn, vil der opstå et nyt navneproblem ved evt. kommende rokader

De nævnte problemer kan løses gennem en nummerering, der byder på en række fordele. De nye storinstitutter vil få sammenlignelige navne og forbindelsen til fakultetet vil let kunne fremhæves, f.eks.:

Det Humanistiske Fakultet. Institut 3.

Markeringen af institutidentiteten

kunne herefter administreres decentralt. Storinstitutterne kunne som undertitel vælge et samlet navn af typen 'Institut for Æstetiske Fag', eller anføre de fusionerede enheder.

Det kunne se således ud:

Det Humanistiske Fakultet. Institut 3. Institut for Æstetiske Fag
eller

Det Humanistiske Fakultet. Institut 4. Romansk, Oldtid & Middelalder etc.

I sidstnævnte tilfælde vil det ikke byde på navngivningsproblemer, hvis en enhed på et senere tidspunkt skifter institut.

Fusion uden omsvøb

Førstehandsberetning om Historie & Områdestudiers bryllupsfest på Sandbjerg Slot

Af Anders Bøgh,
HUMavisens udsendte medarbejder (*)

Vi er nogle stykker, der i snart meget lang tid har gået og holdt nogle stævnmøder. Det førte hurtigt til en forlovelse, og da vi spurgte vore fædre og mødre i Konsistorium, om vi måtte gifte os, fik vi sandelig også lov til det, ligesom vi fik lov til at skifte efternavn til "Institut for Historie og Områdestudier". Så det gjorde vi så pr. 1. august.

Men det egentlige bryllup stod på Sandbjerg 21.-23. august, hvor 62 glade og forventningsfulde medarbejdere fra det, der engang var Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning og Afdeling for Indisk, Historisk Institut, Slavisk Institut og Østasiatisk Institut mødtes til to døgns seminar.

Hong Kong og peptalk

Vi startede naturligt nok med en præsentationsrunde, hvorefter lektor Nils Arne Sørensen fra SDU og professor Kirsten Refsing fra Hong Kong fortalte om andre måder at organisere sig på og kom med inspiration til samlivet. Mest indtryk gjorde nok beretningerne om moderne universitetsdrift i Hong Kong.

Næste formiddag var konsulent Leif Pjetursson fra *Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling* klar med en flot peptalk om visioner og værdier i forbindelse med fusioner inklusive et kort gruppearbejde og plenum, som virkelig fik gang i snakkerne om, hvor vi skulle hen.

Herefter var det vor forkvindende for fakultetets studieudvalg, Hanne Leth Andersen, der lagde for til noget, der, uden hendes skyld, blev til en noget diffus diskussion om fremtidens studieordninger og udadrettede studieaktiviteter.

Om 10 år...

Eftermiddagen gik så med syv på forhånd af deltagerne foreslåede og valgte workshops om fx kønsperspektiver, komparation, kulturmøder, det 20. århundrede og instituttet om 10 år med påfølgende plenum. Her kom entusiasmen for alvor op til overfladen, og resultatet blev et hav af forslag til forskningsmæssige, undervisningsmæssige og organisatoriske tiltag på tværs af de gamle grænser.

De spøjte på Sandbjerg Slot, men der var alvor bag skæmten da det nye Institut for Historie og Områdestudier blev forsøstret i august.

Sandbjergs lagner

Om aftenen foregik så den egentlige bryllupsfest med tale og sange som sig hør og bør samt et mere eller mindre kunstnerisk indslag fra hver af enhederne. Her viste det sig, at den europæiske kultur rummer mange underlige ordsprog, at de ansatte på Slavisk kan synge i takt, at Stig Thøgersen gør sig udmærket som æsel, at vi andre ikke er så gode til kinesisk endnu samt at visse historikere nåede at blive lettere indisponerede, inden det endelig blev deres tur til, bl.a. iført Sandbjergs lagener, at give helt nye aspekter på Cæsars liv og virke med et særpræget kunstnerisk udtryk.

Herefter gik man i grupper under mere spontane former, hvorefter forbrødringen og -søstringen kunne fortsætte med det resultat, at næste formiddags opsamling blev en noget tam affære. En affære, som dog rummede et mandat til at gå videre med tankerne om at reducere antallet af studienævn, fx til to og måske endda til ét. Og så tog vi hjem igen.

Omsvøbsdepartement

Og hvad kan man så lære af det? At det simpelthen var det helt rigtige at gøre! De forud omtalte stævnmøder er naturligvis foregået i en mindre kreds af mennesker, som hele tiden skulle sikre sig opbakning hos deres bagland. Ånden var god og redebon, men hele tiden har der jo ligget ét eller andet og luret med, hvad de andre nu var for nogen, og hvad de var ude på.

Selvom alle var enige om, at resultatet ikke skulle være et institutniveau som nyt omsvøbsdepartement mellem afdelinger

og fakultet, så var der jo nok en vis naturlig tendens til, at vi vidste hvad vi havde, men ikke hvad vi fik. At på afdelingsniveauet følte vi os jo i hvert fald hjemme.

Fusion for alle

På Sandbjerg tror jeg, det gik op for os alle, at der findes gode, interessante og spændende mennesker også i de andre afdelinger, og at der virkelig er mening og perspektiv i at lægge kræfterne sammen.

Eller sagt på en anden måde: Fusionen er ikke længere blot et anliggende for nogle få ledere, men et anliggende for os alle; eller i hvert fald for de fleste. Den følelse af medejerskab, som konsulent Leif Pjetursson satte op som en af betingelserne for en vellykket fusion, blev kraftigt styrket.

Det gør det alt i alt til en større og mere spændende udfordring at arbejde videre, bl.a. med at få ført visioner fra Sandbjerg ud i det virkelige liv.

Gak og gift!

Så gak hen og gør ligeså, alle I andre, som er blevet gift eller forlovet! Mennesker er mere interessante end institutter og afdelinger.

Og så skal jeg omsider huske at fortælle, at seminaret (fortrinsvis) var et Bugge-Bøgh-Thøgersen-Christensen arrangement, så ingen tror, at palmer og tidslær blot skal bæres af den ene af dem.

(*) Når Anders Bøgh ikke er udsendt af HUM-avisen fungerer han som institutleder på det nye Institut for Historie og Områdestudier.

Sekretærer sadler om

Kasernens sekretærer ved hvor kontoret skal stå: Ti fusionerede TAP'er har skrevet deres egen arbejdsplan

Backup, fælles frokoster, nye arbejdsopgaver, mindre støj, drejebøger og bedre sparring med ledelsen. Det er nogle af ingredienserne i den plan som sekretærene på det nye Institut for Æstetiske Fag har lagt for sig selv og deres arbejde. Og forandringen er allerede begyndt; etageadskillelsen er ved at forsvinde og sekretærene er bogstaveligt talt mere på trapperne.

De ti sekretærer på Langelandsgades Kaserne ville ikke vente på at deres nye institutledelse fandt på en ny måde at lede og fordele deres arbejde på. I stedet gik de sammen, og drog i august på et todages seminar på Fuglsø Centeret for at lægge en plan for deres arbejdsliv anno 2003.

Hvor vil vi hen?

"Hvor er vi i dag – og hvor vil vi hen?"

Det var overskriften for sekretærernes seminar, og de skulle hver især tage udgangspunkt i deres nuværende arbejds-situation og komme med en vision om hvordan den kunne se ud i februar 2003.

–Det betød meget at vi var taget væk fra Århus. Vi havde jo vendt ideer og tanker og diskuteret hele foråret, men når man skal forestille sig hvordan den perfekte arbejdsdag ser ud, så duer det ikke at tankerne hænger ved den overfyldte indbakke, hvis kontoret kun er fem minutter væk, fortæller Berit Pihl, der er en af de ti sekretærer på det nye Institut for Æstetiske Fag.

Cafedialog

–På seminaret brugte vi en metode der hedder cafédialog, hvor alle kaster emner ud på bordene, og så går folk rundt og diskuterer dem i skiftende grupper. Efterhånden blev emnerne mere og mere koncentreret, og til sidst stod vi med tre indsatsområder som vi faktisk alle var enige om var de vigtigste.

–Men selv om vi denne gang mest har snakket om hvor vi gerne vil være om et halvt år, så regner vi egentlig med at processen fortsætter. At vi skal kunne blive ved med at forandre vores arbejdsdag, supplerer kollegaen Eva Warrer.

Ny atmosfære

–En grundlæggende forudsætning er at vi får skabt et fælles sekretærforum. Egentlig er vi allerede begyndt ved at vi er gået sammen i dette projekt, men det skal være et fast del af arbejdet, pointerer Berit Pihl.

Det handler om regelmæssige møder mellem alle sekretærer, fælles frokoster, fælles konference i FirstClass, om at lave små kurser eller workshops for hinanden, og at lave erfaringsgrupper efter behov om emner så som læseplan, eksamensplanlægning eller regnskab.

Allerede nu er meget forandret. Sekretærene tager ikke længere elevatoren op til egen etage om morgenen og ned igen ved fyraften; nu bliver trappen brugt flittigt i løbet af dagen.

–Vi er begyndt at gå op til hinanden med et papir i stedet for bare at putte det i en intern kuvert. Det betyder at vi får snakket med hinanden, både om den konkrete opgave og måske også om andre ting.

–På den måde får vi et tættere forhold til vores kolleger og deres arbejdsopgaver, og det er vigtigt, især når man selv eller de har brug for hjælp og backup, understreger Berit Pihl.

–Et af målene er at vi får snakket sammen inden problemer bliver til konflikter.

Dagligdagen tæller

Sekretærene er dog klar over at de ikke er alene om at bestemme arbejdsmiljøet.

–Vi har fx nogle helt praktiske ønsker om mindre støj fra gange og trapper, om at kunne få arbejdsro og om bedre ventilation. Det er temmelig afgørende for hvordan vores dagligdag fungerer – og det er det som tæller, fortæller Eva Warrer.

På ønskesedlen står også bedre sparring mellem leder og sekretær, målrettet efteruddannelse og bedre information fra ledelsen.

Nye arbejdsopgaver

Sammenlægningen af fem institutter betyder at mange administrative opgaver kan slås sammen og sekretærene brugte andendagen af seminaret på at finde frem til hvem der skal lave hvad fremover.

–Sådan en arbejdsfordeling bliver ikke lavet på én dag, faktisk har vi brugt hele

foråret på det på at få lavet en skitse og den blev så pudset af på seminaret, forklarer Berit Pihl.

–Vi har stræbt efter at lave en fordeling efter erfaring, kompetence og lyst, og vi håber på at vi kan få en fornuftig og gnidningsløs fordeling med accept fra ledelsen, siger Berit Pihl, der tilføjer at fordelingen skal evalueres løbende efter hvert semester.

Backup og drejebøger

Ud over at samle visse opgaver, vil sekretærene gerne gøre sig mindre sårbare ved sygdom og nyansættelser. Det betyder at alle større opgaver skal have en backup-person.

Nogle opgaver er blevet løst på samme måde på alle de fem gamle institutter og de kan nu samles hos én ansvarlig sekretær med en anden som backup.

Men andre opgaver er blevet løst forskelligt, og det skal derfor først beskrives.

Berit Pihl fremhæver eksamensadministration og regnskabsføring som et område, hvor det er vigtigt at få dokumenteret arbejdsgangen.

–Det gør vi faktisk på fem forskellige måder på Kasernen, selv om det jo er samme resultat vi kommer frem til.

Derfor vil sekretærene nu lave drejebøger over de lokale procedurer, både for at en backup-person kan træde til, og for at finde ud af om man kan finde frem til endnu bedre og mere effektive måder at gøre det på.

Blandt andre nye initiativer vil være en *velkomstpakke* til nyansatte og en beskrivelse af proceduren ved fratrædelser.

Intet fællessekretariat

Til gengæld vil sekretærene gerne blive hvor der.

–Vi ønsker ikke at få et nyt, samlet sekretariat.

–Det er kaserne jo ikke bygget til, og vi

Sekretærerne på Kasernen skal både dele og bytte arbejdsopgaver. Her er Eva Warrer (tv.) og Berit Pihl (th.) ved at få styr på sagerne.

vil gerne bevare vores fagspecifikke tilknytning. Både for at kunne holde rede på hvor lærerne befinder sig, og for hurtigere at kunne ekspedere de studerende, som jo ofte har en række spørgsmål der forholder sig alene til ét fag, forklarer Berit Pihl.

Begejstret ledelse

Dekan Bodil Due kom også forbi seminaret og fortalte om fakultetets strukturforandring. Hun understregede blandt andet vigtigheden af at være fleksibel og parat til at omstille sig, og forudså at økonomistyring og web bliver blandt de vigtigste arbejdsområder med forandring.

Og så roste hun i øvrigt sekretærernes initiativ, ligesom sekretærerne har støtte i deres eget bagland på Kasernen.

–Vi har helt klart ledelsens opbakning til vores projekt. Den er faktisk begejstret. Men vi er da spændte på især afdelingsledernes reaktion, når en sekretær der traditionelt har været "deres" pludselig bliver nødt til at bruge sin tid på en anden etage som backup-person, fortæller Eva Warrer.

slam

New Deal

Kasernesekretærerne har lavet en skitse til hvordan sekretæropgaverne skal fordeles mellem "institut" og "afdeling". Vi bringer et uddrag:

Fællesopgaver (udvalg):

- Forskerskole og ph.d.-administration
- Sproglig revision og oversættelse
- Opdatering af telefon og adresselister over ansatte
- Indkøb af kontorartikler
- Lokaleadministration, fordeling af studenterlæsepladser
- Regnskab for fællesbibliotek
- Fælles hjemmeside
- Fælles læseplan
- Masteruddannelser og fælles suppleringsuddannelser
- Ansættelse af fast personale

Afdelingsopgaver (udvalg):

- Rejseafregninger
- Fraværsregistrering
- Studieordninger, optag og eksamen
- Ansættelse af timelønnede
- Servicering af studerende

Fakultetet snart gældfrit

Fakultetets økonomi nærmer sig de sorte tal

Til årsskiftet vil fakultetet som helhed ikke længere have gæld til universitetet. Dermed har fakultetet fået afviklet et internt lån fra universitetet på omkring 20 mio. kr.

Fakultetets fælleskasse har dog fortsat en manko på knap 8 mio. kr. som fælleskassen har lånt hos institutterne.

–Vi kan være glade for udviklingen, men i begejstringen må vi huske at udviklingen skyldes at vi har været meget tilbageholdende med nye stillinger, sagde dekan Bodil Due på mødet.

Det er fakultetets fælleskasse der betaler de ansattes løn. Løn udgør cirka tre fjerdedele af fakultetets samlede budget.

Ukendt økonomi

Til gengæld er der mange ubekendte når det gælder fakultetets økonomi i 2003 og især i de følgende år.

I skrivende stund lader det dog til at finansloven og tilbageførslen af den såkaldte omstillingspulje uden øremærkning vil kunne holde fakultetet fri af bud-

getunderskud i 2003.

Omstillingspuljen er opstået ved at regeringen har skåret ca. 10 procent af alle budgetter på grund af forventede effektivitetsbesparelser hvorefter regeringen ønsker at fordele pengene til øremærkede formål.

Det forventes at regeringen vil opretholde denne praksis, og det betyder at Det Humanistiske Fakultet hvert år skal finde effektivitetsbesparelser for ca. fire mio. kr.

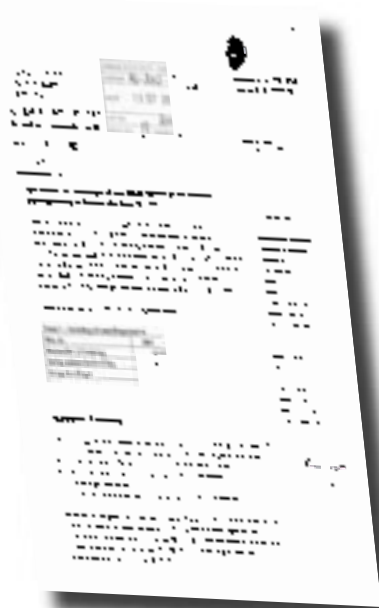
Universitetets ledelse har også diskuteret hvordan den nye huslejeafgift skulle fordeles mellem fakulteterne, og rektor har besluttet at det indtil videre bliver universitetets fælleskasse der samlet betaler hele huslejesummen.

Endelig udløber den nuværende flerårs-aftale om uddannelse og forskning, hvor fakultetet får ca. fem mio. kr. årligt, i 2005.

slam

Den foreløbige dispositionsplan for 2003 kan læses på

<http://www.hum.au.dk/fak/fakraad/020826/Pkt8.2/Dispositionsplan2003-0a.pdf>

Et brev der luede: Ministeriet har valgt ikke at øremærke pengene fra den generelle 10 pct.-besparelse. Pengene bliver derfor tilbageført til universiteterne, men dog kun i 2003.

Ny procedure for tildeling af ph.d.-stipendier

Fakultetet har fået en ny procedure for tildeling af ph.d.-stipendier.

Den ny procedure falder i fire trin:

Først rådfører dekanen sig med Fakultetsrådet om kriterierne for fordelingen, f.eks. fagspredning, særlige rekrutteringsbehov, satsningsområder, kønsfordeling m.v.

Dernæst bliver der nedsat otte fagkyndige udvalg omtrent svarende til den kommende institutstruktur, dvs. arkæologi, sprogfag, etnografi og lingvistik, filosofi og idehistorie, informations- og medievidenskab, æstetiske fag, historie og områdestudier samt nordisk og jysk. Placeringen af semiotik er endnu ikke afgjort.

Udvalgene foretager en bedømmelse og grovsortering af ansøgningerne og videresender op til 50% af disse, dog højst seks, til det centrale indstillingsudvalg.

Og endelig foretager det centrale indstil-

lingsudvalg, der består af Forsknings- og forskeruddannelses-udvalgets fire VIP-medlemmer suppleret med yderligere to til tre fastansatte lektorer på fakultetet, den endelige vurdering og udarbejder indstilling til dekanen.

Ændringerne blev besluttet af Fakultetsrådet i juni og træder i kraft fra og med de stipendier der netop nu er opslået og som skal besættes pr. 1. februar 2003.

Praktikant i Vilnius

Den danske ambassade i Vilnius søger tre praktikanter (ulønnede) fra 1. februar 2003 og et halvt år frem.

Ansøgningsfrist 15. oktober 2002. Yderligere oplysninger på www.denmark.lt/praktikant eller hos praktikant Camilla Andersen, camand@um.dk